

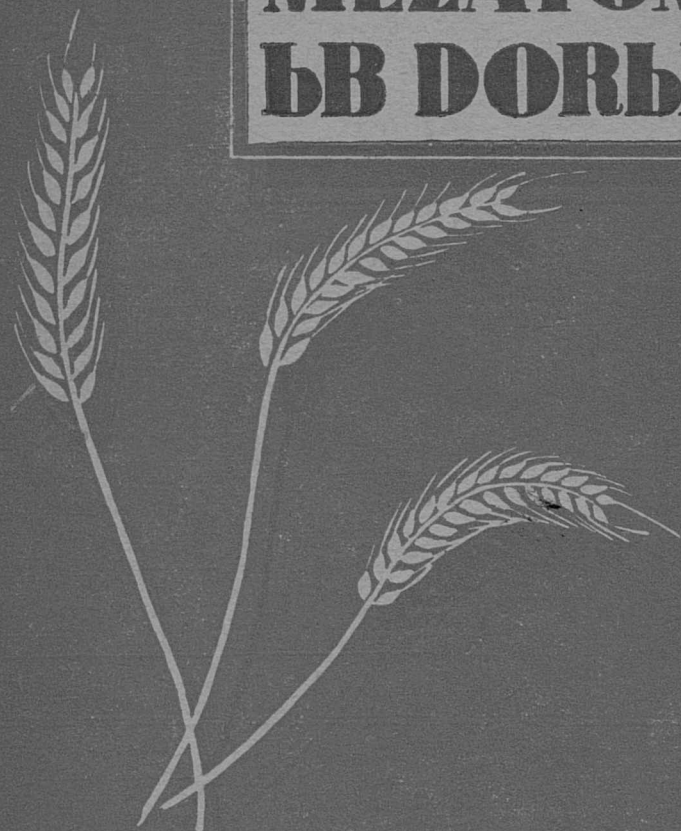
H 29-9

313.

Михаил Лихачев

МЕЗАТӘМ

БВ ДОРЫН

GIXL 1932

H

~~7129-9~~
~~318.~~

Коми-П.
1-160

МИХАИЛ ЦИХАЦОВ

МЕЗАТӘМ ЫВ ДОРЫН

(КЪВВУРЕЗ)

Г.П.Б. в Лнгр
Ц. 1933 г.
Ант № 310

GIXL

1932

MOSKVA

РЪЕКӘС.

	Lisbok
Mezatəm ыв догън	3
Kolhoznej şenokos	6
Tosъs zor, a şeləm — vizъv sor	8
Lovzisә ывvez	12
Traktornәj zъk	15
Daskutmet porog vъььn	18
Dasәt Oktabr	21
Oktabrskәj çastuskaez	25
Kvaç von	27
Vәr ponda pessәm	41
Kъvvez vәr gerojjezlә	44
Vәr zaptan çastuskaez	55
Şo vъләzъk i vъләzъk	58
Şoşşe kuza	62
Çon zavod	64
Mъj jъliş şъlisә provoddez	66
Strojkaez vъььn	69
Ezva kuza	75
Ozlaç oşkalә	79
Ninkәm jъliş kъv	81
Meddona jortlә, 8	86
Kerәs jъььn	88
Tәdtәm nъvle	91
Komı tu	93
Paгтаьн	95

17-я тип. треста «ПОЛИГРАФКНИГА»,
Москва, Шлюзовая наб., 10

Mezatəm ьв догьн!

Ej-jək!
Къеəт еək
Тьга сера ҫуьс.
Suvti ьв,
Vezəvти meк
da ҫьлəти муəс.

Сьлиҫ пом
Əstə ҫин,
Vez sariz гьаҫə...
Me ҫerəmtҫa
Дьд da ььд,
Кьзи миҫa асьв...

Къæм suk
Кæжæм зæг,
А рузæг стæнакод.
Тъга серпат
Ен те рæг,
Şæктæмът буракод.

Sondi von
Gærd da ръм
Әсәтçæм vir тәрән.
Çoza loas
Viļ şunъм,
Vez da къз тъләрән.

Мътçæ jur
Urozaj,
Jestъ toko вәрнь:
Masinaæn
Çoza kaj,
Vundæmæn en şormъ.

Mijan въп,
Бзът въп,
Әтүвја, kolhozнәј.

Oz-ed uz
Sek ɲekin,
Узън mortъs ɛzjə!

Strokəz mi
Vundam ʃu,
ʃetam ɲaɲ stranalə.
Çoza, çoza
Ota mu
Tenə mi sɲnalam.

Ej-jək!
Kɲeəm eək
Tɲra sera ʃuɲs.
Sija eeeəm
Toko sek,
Kər mezatəm muɲs.

Ota ɲv,
ʃutə vaj,
Suk ʃtenaa, rozjal..
Strokəz vundam
Urozaj,
Urozaj kolxoznəj!..

Iul 1932.

KOLXOZNƏJ ŞENOKOS.

Лунъс сонътѣн лолалѣ,
Ново сѣстѣм, возdux кѣс.
Сонди југѣръс окалѣ
Бекішішлиј јур рѣдѣс.

Vizzez sərət muna talun,
Kos vevdərəz suk turun.
Suske, morosəs malalə
Uparəma ləz zırun.

Jəzъs, jəzъs munda setən,
Bereg doras suvtəm löz.
Tom kolhoz ьekішнь ретѣм
Viz pərətнь kutçəm oz.

Ozas munə, əvtçə, şylə
Gərd çuzəma brigadır.

Vil ſitovka vritə sʙlən
Orsə kiʙn sr-r da sr-r...

Əvtçə jəzʙs, ozlaŋ vessə,
Nʙlən vʙzt, romtəm vʙn.
Nʙlən iz i gazʙs əssə,
Nʙ kolasʙn sotçə ſin.

Jul 1932

TOSBS ZOR, A ŞƏLƏM
— VIZYV 8OR.

Novo sebras sajsan
Şerəmtçis sonđi,
Kojb̄stis sozzezən
Zarñia zer.
No kər-ñi sek uzñb̄
Te n̄rkorən pondan?
Çetçəm vazñn-ñi
Zor tos Miñiper.

Koprasə zagəñik,
Zəzə vi ozñb̄.
Bisə vədsalıbstas,
Əd med ez çin.
A tulb̄şsa asb̄lyb̄s
Bişerrez kəzə,

Kьzi tom pьvlən
Rad, jugjalan şin.

Etateəm tulьssa
Şo gora kadə
Mijə zor toskət
Rađejtamə vər.
Dolьta lovzişsə
Pozuma jagьn!
Lьjan da gьmən
Paşkalə gor!
Viştaşə vi vokьn
Zor tos pьd ojan,
Kьz sija oləma
aşşis kuz vek,
Kьz sьliş şilisə
Nuzdaьs şojəm,
Gərəm çukьrrezən
Çuzəmsə sek.

Ənnaşa olanəz
Vajətis başni.
Lovzişis koknita
Malьstis tos.

— „Əni-taj dogovor
Gizi vermaşnı,
Kık koçuk peşşamə,
Me da Jak Trəs.

Vəliş-taj əni, jort,
Mijanlə oşşis
Tulşşa asılən
Məd olan, vil.
Bojjezən, peşşəmən
Sijə mi boştım,
Kolt kəsiş petimə
Kıstam vaz kil.

Şin ozın təcə-ed
Aslanım vıdməm.
Vezşə rıdəsəzzis
Olan i mort,
Kolxozın sodə şo
Udarnik ıdnım.
Traktornəj zıknı, çu,
Vəjə vil gort!

Una-na şəkıttez —
Kıskənp kvtıd,

No mijanəs əni
Nəkər on çeg!
Mi vezamə mirsə
I aşıpınm tıvıkd,
Socializmlən
Pıris, jort, vek!“

I kınvezıs ena
Bordaləp mənə,
Avi starik ozat,
Avi tos zor.
Me özə suvtəma
Vi| mort, vi| vemən,
Şələmıs pım sılən —
Tulıssa sor!..

mart, 1932

LOVZISƏ ԻBBEZ.

Tulbssa sonđi
Gazaa şerəmtçis
I vetlə kruta,
Jenəzɣn vɣɣn.
Sevrasɣs mulən
Niɣ-munis, saǰəvtçis:
Vasətis luntəv,
Şois çozə ɣm.

Şoriza, gaza
Tulɣs loktis gərən.
Olanɣs lovzə.
Uzɣn riçə mort.
Şuralə muɣs.
Vər mədətçəm korən.
Tom vizɣv zonən
Zardə menam gort.

Kəzan kad loktə,
P̄rə jəz koləşə.
Ləşətçə oṭir
P̄etn̄ ɤbbezlə.
I son̄di p̄ettən
Sotçə zarn̄i as̄v̄,
Kojalə jugər
Miça jenəzə.

Lovzisë ɤbbez,
Oṭir setçin̄ puə;
B̄ɔd̄ polosa-d̄ɔn̄
Kujlə gər, piça.
I veşk̄ɔt̄ zerən
Kişşə kəz̄ɔs̄ muə,
B̄ɔd̄əs̄ sortujtəm,
Səstəm, k̄ɔz̄ şinva.

Von setən vok̄ɔn̄
Traktor k̄ɔlə gora —
Kommuna kəzə.
K̄ɔvzəl̄.. K̄ɔlat?.. Çu!
Səralə traktor
Muliş kəz̄ɔt̄ moros,

Kəzan masina
Rjadən lezə şu.

Kommuna üzə
Vessə ozlaq çoza,
Kazavtəg kəzşə
Gektarlə — gektar.
A lunəş sonbt,
Təvtor avu, pəzə...
Mesək sulalə
Mu peleşən şar.

Lovzışə ьввез:
Oçir gərə, kəzə.
Ləz rəməş vəjə
Miça təliş maj.
Komi mort pessə,
Munə sija ozlaq:
Komi mort levtə,
Levtə urozaj.

1929 v.

TRAKTORNƏJ ZBK.

Burazbk talun
Çuzəmə şerəmtçə,
Səstəməş şinnez,
Pizə vetlə vir.
Şələmə jəktə,
Tokətə, orətçə,
I açım vьdsən
Sotça kьz viciр.

* *
*

Vьvьrə kokçit,
Pьdьna lovzişşə.
I eeeəm lunas
Pomtəm menam vьp.
I juram дума
Şьlankьlən kişşə,
Talun lok дума
Me dьnşan vьp.

* *
*

Mьjшаң-нә siz,
Mьjшаң-нә seeəm kokңit,
Mьjшаң şələmə
Orətçə ozlaң?
Къеəт-нә lunəп
Olan talun loktin,
Къеəт-нә gaz te
Vain? Къtiшаң?

* *
*

I kinkə vemam,
Қај кьз şu tuş kokə,
Ətikə roļə:
„КьVZЬ, кьVZЬ zop...
No мьj te кьlan,
Musa, dona vokəj?
Te кьlan зьксə,
Кьlan аji on?

* *
*

Me suvti, кьvza.
Peļam sьbs pyis.
Paşkalə gorəп
Bv paştaas зьк.

Vizəti ozlaŋ —
Loktə paŋt, gurgə
Kolonna vьdsə —
Traktorrez daskьk.

* *
*

Kolonna petəm,
Traktornəj kolonna!
Mezatəm ЪВ
Səravŋ sija lut,
Staŋnəjəş vəvvez,
Vьŋ pesŋ on poŋdь,
Jonьka, drugə,
Ruŋsə kiə kut!

* *
*

Traktor kolonna
Muliş moros pazə.
Vizətə, von —
Ne ətik i ɛe kьk...
Sijən-zə jurьŋ
Duma vetlə gazəŋ —
Me kьli talun
Traktorrezliş zьk.

1930 v.

DASKUIMƏT POROG VƏLN.

Gьmalan kadьs-taj
Pojezdən munə.
Kaṭṭьssə vərлаṇə
God vьlə god.
Bьdmam i jonmamə,
Vьn mijan una...
Viṭ tujlə suvtis
Ḑerevṇa, zavod!
Lovziṣṣə kokṇita
Etateəm lunə,
Uzaliṣ jəzьs kəṛ
Vizətə vьn.
Ətik kьv, ьzьt kьv
Korṣə sek sunь:
Doram mi kamgamə
Jon kerku — zьn!

Vizət-zə, oṭırıs
Ploşadıtır zərə,
Къз ьзът тәв kosti
Бв вьльн şu.
Pavjəvtçis, oşşis lun
Gərd bi jugərən.
Музыка гьмңитис...
Кьлатә, çu!
Ьзът Октавр lun
Oṭır pantalə,
Oşkələn vizə
Esə viļ porog.
Znamjoьs вьльна
Talun pavjalə,
Suvtə mijan ozə
Bəra viļ mog.
Vit godşa plan kolə
Olanə ьртнь, —
Etijə mogsə
Aş tədə вьд mort.
Јонька, јонька
Кіез ризьртат,
Вьşинньм suzas-na,
Şələmnньм — kərt!

Vit godša plan berdə!
Vazkət orətam!
Zavoddez-giganttez
Suvtətamə şar.
Mezatəm mi Ёbbez
Сəravнь pondətam,
Mi pəltamə mu pašta,
Pəltam pozar!
Neekamə mu sornas
Simsə da vagsə,
Mijankət munə
Ne ətik, ne kьk.
Кьvzə, ej, кьvzə,
Кьz suk vərə jagsə
Sajmətə, koşalə
Traktornəj zьk!

1929 v.

DASƏT OKTABR.

Dasət Oktabr
Sondian şeralə,
Gərd via gorən
Loktis kızı gım.
Dasət Oktabr
Uzən jəz pantalə
I vira şələm
Talun sılən rım.

* *
*

Vıləzık levə —
Kamgə ızıt molot,
Burazık vetlə —
Zavskə vil çarla...
Mi olan doram,
Nekiniş og polə.

Goralə, orsə,
Gəmətə ura!

* *
* *

Ej sonđi, sonđi,
Te vizət mɔj kersə:
Strana vil bɔdmə —
Bɔdmə SSSR!
Sajmətis sija
Olan, pemyt vørsə,
Bɔd mu pašta
Kojalə vur juər.

* *
* *

Burazɔk sonđi
Zardə da jugjalə.
Dasət Oktabr
Sotə olan vaz.
Çuzəmys jəzlən
Əzjə da şeralə —
Şələmas talun
bɔyt nɔlən gaz.

* *
*

Das god çulalis,
Къз пәрәтим троннез;
Das god-ңи дорам
Биһи виļ олан.
Креҗсанңи да равоçәј
Јорттез, воннез,
I тижъс пълән әтик —
Југьтлан.

* *
*

Gәrd plaggez ивтә,
Plosçad vьlә җьвтән
Uzaliҗ jәz
Çukәrtçә, къзи вәр.
Vizәtә assis
Rjaddezsә da vьnsә
Вьд ми раҗта
Med kernь SSSR.

* *
*

Dasәt Oktabr
Sondian җәralә,
Biçirsә kiştә,

Sodtə, levtə vьп.
I miьs talun
Сьmətə, goralə...
I miça çuzəm,
Şələm talun рьm!

1927 v.

OKTABRSKƏJ ÇASTUSKAEZ.

Pondam şvnp̄ talun gorən,
Aş paşkalə jəzlən jur.
Tatçə, tatçə loktə, koram.
Şlam sijə, m̄j medbur.

Dasvitət-ñi vo sovettez
Mijə doram luniş lun.
Къз burzujjezsə vasətim,
Sija nekər oz-na vun.

Talun orsə menan şələm,
Gaza, miça çuzəmban.
Çarkam əni mi vaz oləm,
Узъс munə setən, tan.

Vois voə lebam bura.
Вьdmə, jonmə SSSR.
Jugьt çavkjə, kiştə, p̄rə...
Talun vetlə p̄m juər.

Gərd Oktabr biən sotça,
Talun t̄ris dasvit vo.
Plosçađ v̄lə jəz çukərtça,
Jəz uzaliş una şo.

Gorən, gorən ş̄lam mijə,
Talun vetlə, orsə vir.
Ətamədlə şetam kiez,
Proletarskəj doram mir.

Pondam ozlađ mi oşkavn̄,
Bura jonmətam sovet.
Kulak vezzezsə orlalin,
Eta joḡs med ez pet.

Talun sonđi gazən zardə,
Praznik ызt, kylə ḡm.
Traktor gurətə, çu, şarzə...
Talun şələm orsə, p̄m.

Dasvit vo-ñi kolis vərə.
Talun əzjə şələmsər.
Pondam stroitn̄ mi gorən
Вьд му пашта СССР!

KVAṬ VON.

(torrez vil poemaiš)

Ṇekər oz vunə g̃ma goddez,
Kər mu drəvalis, pižis vir,
Uzališ oṭirlən kər zvoddez
Çeglalīsə burzujliš borddez,
Kər əzjis jug̃t, gərd viçir.

Virdalan kad!
G̃malan kadəj!
P̃rkezə kolin veṃam te,
Garjišin, p̃rin, rikšin jona...
B̃dəs to šin oz̃n, k̃z oñn,
On vun Ṇekər, og vunət me.

Бзѣт Окѣвр
Мургис, левис

I porok eñn-ryr æztis vil
Una peşşәмьs muә zebis,
Tom vira zonliş vьşin çegis,
No znamja vizis jona kil

Ez vizә vaez,
Bi morozzez,
Ne çurrez, ñe pьdәstәм vәр —
Peşşisә povtәg gәrd gerojjez,
Şәlәмnьs pizis... Ъзът vojjez
Nijә ez kusinә ñekәр.

Morosән vьdән
Suvtlis vojә,
Sovettez ponda puktis jur.
I arşa remьt, remьt ojән
Pьkñitis әzjis, pondis kojнь —
Өktavrskәj suk gәrd vipur!

Ek, Ъзът goddez,
Peşşan goddez!
Sulalat ozam tijә ryr.
Sek mьrddisә vьdәs zavoddez,
Orәtisә burzujliş borddez...
Uzaliş jәzlән kişşis vir.

Sek otir şələm
Pizis kluçən,
Sek kadıbs vəl — vizyv val..
Сѣвитъ троннез otir kutis
I biçir çüzəm assis mıtçis,
Рѣкнитис molot dā çarla.

Otrjaddez şin ozın
To ənəz
Da portizanskəj romtəm vın,
I pułemjotlən şarətəmьs,
I gıriş ruska goraləmьs —
Pukalə jur rѣkam, рѣдын.

Ne jeeə eməş
Gərd gerojjez
Vek nişə pondas tədnь jəz.
Нь morosын jugərsə koşə
Əsalə orden gərd... Gerojjez
Orətisə burzujliş vez.

Kin ozın munis,
Jurşə puktis,
Kin vizis vojən zor Ural,

Vasətis çoçkomməsə, supkis,
I goraa kin şvny dugdis,
Kinəs nylstis tь Bajkal.

Vot nylə
Stročkaezsə enə
Me giza, tədə aş vьdən,
Кыз jəz uzaliş pızan vemən,
Рым virən, povtəm tьskaşəmən
Pişkətis tujsə vojjezən.

Çarələn kişşə,
Jugər çavkjə —
Əgralə, sotçə gərd zvezda,
God-godlə munə, oz i pavklь,
Gərd dərapasьs biən pavkjə
Çuzəmsə vezə mu i va.

A gərd gerojjez
Ozə vunə,
Nijə kaztьlə, tədə jəz,
Кижлəнь муьн nija una...
No jurьn дума vərzis, munə...
Me giza nь jьliş, vur jəz.

I

Bi-moroza kəzət lun
 Oşşis talun zaga.
 Posad çələ, kerşəm dun,
 Tujьs kьşşə gagən.

Dasəkmьsət gьma god
 Mьtçis çuzəmbansə.
 Kadьs rızan, vetlə zvod,
 Izə vьdəs, ranşə.

Matьn loktə çoçkom 'toj —
 Boştəm-ңi Şivirsə...
 Unaiş-ңi vəli voj.
 Kiştisə rьm virsə.

Çoçkom vuzəm zor Ural
 Loktə juər şəkьt:
 Kias plet-pə da kinzal
 Vijə jəzsə, kokə.

Çoza mijan komi mu
 Lьjşəmşan drəbalis.
 Govkən tьris vər i ңur
 Porok єn şivalis.

Зькыи вѣжѣ Гыг рѳсад,
Partjacejka ѣкшис.
Sogmis ѳоза гѣрд отрjad,
Вьд вintovka вѳштис.

Kamaндирѣ колѣ-рѣ
Pukтьнѣ Petrovѣс.
Oz ѳet vola некінлѣ —
Ѕetѣ сьлѣ golos.

— Jorttez, suim-kѣ mi siz —
Puktat kamaндирѣ,
Jona кийн pissal viz,
Mijan ѳѣлѣм viral!

Suvтам ѳорьта вьдѣп
Ѕѳѳkommezлѣ panьт.
Mi og polѣ ѳекьтѣп...
Stalnѣj отрjad panam.

Vaѳil povтѣм вѣли jort
Ѕинnez — via sommez.
Сьлиѳ кьвzис кьв вьд mort
Pѣриѳsez i tommez.

.

II

Şir-bus, ɳata vɛli pɛr
 Bɛdman tuj Vaşulɛn.
 Çeład suksis kerkutɛr...
 Bɛdmisə, ez kulə.

Nija vɛlisə kvaɳ von
 Vaşil çuzlɛm medoz.
 Sogmɛm sɛ bərsəɳ Ondron—
 Nɛmtisə „kuz beɳɛn.“

Seşsa Zəta da Mikov,
 Jogorok Əndrejket...
 Nɛket gorzɛ ket da ov,
 Bɛdmisə radejttəg.

Kɛzi tɛris daskɛk god
 Vaş kutçis uzavnɛ:
 Bogatɳolə godiş-god
 Pondis strošnəjavnɛ.

Şəkɛt vɛli bɛdman tuj,
 Zejnəga, miçluntəm.
 Gorzas, gorzas, puksas tuj...
 Jordə sogman lunsə.

Vašil olis ebg ñe pət,
Verdisə kulakən.
Ez vev paškəm ñe kəmkət,
Bvdmis kuļbuk eakən.

Bogat'o kəstis luntır,
Uštəzsis üzətis.
Çupkis tomşan zonliş vir
Vşinsə orətis.

Siz i olis Vaşilok
Bvdmis gortəm kəkən.
Olan vəli kurıt, jok
Talış sijə kokən.

Vonnez siz-zə oj i lun
Uzalisə jəzlə.
Eta kad ñekər oz vun,
Oz-na vemiş mezmь.

Mukəd pırşas ləg kulak
Ləgsə pıvlə əstas,—
Torskas jurə, kajas smak,
Pьm şinva voŗstas.

Siz çulalis, kəzi on,
Zərni çələd kadəj!
Jəzə petisə kvaɥ von,
Bədtis niyə kadəs.

Vaşıl vənə vədmiş, zvoj,
Şiniş biçir çetçə.
Jurgən duma, kəz mos roj,
Vek sələn vərətçə.

Esə uçətşan Vaşıl
Piç kulaklə jiris,
Jursə duma tırtis viç,
Pizis tom rəm virəs.

III

Gəmən da murgəmən, zəkən
Loktis dasəkməsət god.
Va kəzi ləm uvtiş petis,
Vaz oləm çegis, pərətis...
Pizis drevnə, zavod...

Medozza rjaddezə, voje
Suvtisə povtəg kvaɥ von.
Şin nələn biçirrez koje,

Oz-ni vizət arşa oĵən,—
Nija tədəñ aslɨnɨs don.

Pətisə peşşɨn kvaṭən,
Şedɨnɨ vlašɨ da prava!
Vrag loktə, vəjsaşə maɨn,
Nekər pukavnɨ pələɨn.
Şələmmez — tulɨşsa va.

Kutisə çorɨta kiə
Bomba, nagan da pisa!
Partijnəj jaşejka kɨz viɨn...
Levtə jur burzuazija...
Znamja med sija ez taɨ!

Şəd ənən kattis oĵ musə
Şor-ni. Sunalə posad.
Toko jaşejkaɨn guşən
Çorɨta əmiş kɨv uşə —
Kerə Vaşilɨnɨm doklad.

— Jorttezəj, kad əni dona
Bzɨt trevoga gəgər,
Vragɨs peɨitçə-ed jona,
Erzə vɨdlaşən lok pənən...
Uztəg med çekin ez zər!

Talun otrjadən mi ozlaņ
Pondamə munnytə suç...
Boj loas ызьт, medozza...—
Ez povlə nemiş gərd lozzez,
Vrag sьliş şələm oz suz...
.....

IV

Una vojjezьn
Peşsis otrjad,
Una sogmisə
Nyş gerojjez.
Kolis vərлаə
Pьm, gьma kad...
Nyлən şin ez kuңsьv
Una ojjez.
Kval von talisə
Kuz, şəkt tuj
Ural vərrezşan
Dalnej vostokəz.
Vəz sьmьrtis
Da pьssis burzuj...
Gərdlən puļaez
Ez levzə vokə.

Una uşisə
Bojjezın jəz,
Una puktisə
Vlaşt ponda jurrez.
No orlalisə glad
Çerañvez...
Şinnez sotçisə
Къзи виçirrez.

Murgan kad vəli,
Drəvalis mu,
Munis gьmən-ed
Etija kadьs.
Vit von vodisə,
Əstisə jur...
Arşa zer nьliş
Mogila vadə.

Oz vunət
Komi jəzьs nekər,
Къз тьskaşisə
Kvat von — gerojjez.
Nijə vьdtis kət
Suk, remьt vər,

No pişna-ed
Nь jьliş kojə!.

.....
.....

V

Çuq-ətnas kojis Vaşil
Pessьнь ozlaņ şo pondis.
Front lois mədik-qi, viļ —
Kəzajstvo zorətan da jondan.

Şirvusьn peşsis voməd
Ətnas şo mədis levtişнь,
Məd tujsə seşsa ez təd,
Kьzi nuzdaiş mezdişнь.

Vessis şo ozlaņə kad,
Mort vezşə, mьvkьd i oləm.
Pьris kolxoze posad,—
Viļ mir zorətnь-ed kolə.

Setçin uzalis Vaşil,
Pessis kulakkezkat jona.

Lun-lun zoramis arčil,
Setçin juralis Vaş zonnım.

Uz sьlən pьr vojevəj
Front vьln vəli i gortьn.
Suas Vaşilsə vьdən
Bьzьt gerojən, viļ mortən.

Vьd lunə mijan strana
Seeəm gerojjezən tьrə...
Una şurs kolxoznəj ga —
Vez sariz şin ozə pьrə.

Şəкьt kət tuj, avu juz,
No ozlaң mi munamə radən!
Vьdsən-ed paşкьt sojuz,
Vьdsən udarnəj brigada!

Vьn mijan çorьt, stalnəj,
Munan tuj aşşinьm tədam.
Partija — bur rulevəj,
Sьkət —
Vьd lun viļ pьveda!

1930/32

VƏR PONDƏ PESSƏM.

Pomtəm vər suskətə,
Paşkət vər suvgə,
Levtaşə sələn
Ləz moros.
Una şo syezən
Goralə, uvgə...
Ker lozzez
Lun-lun oz orə.
Tatən paşkaləny,
Bipurən levəny
Vər ponda,
Pes ponda vojjez.
Şin ozyñ bunttezyş
Viliş-vil sodəny,
Vьnaəş mijan
Kisojjez.

Mьztəg uzalə sen
Grislən brigada,
Nol təliş
Pessəнь vəryn.
Loas zadanqoьs
Tьrtəma kadə,
Nija minut
Veş oz zəgə.
Das kubometraən
Bьd mort keralə,
Das, pervəj sort,
Ətik lunə!
Kьlat, kьz çer kamgə,
Ker bunt gьmalə,
Çizgə pila
Una,una.
Eesəm brigadaez
Vəg paşta, omən,
Uzьn çulaləнь lunnez.
Vraggez eraləнь
Bokşan lok ponən,
Kesləнь lun i oj
Piңnez.
Bьd vil pərətəm pu

Nijə çuskalə,
Gorsanbь
Tasaşə İbən.
Mijan — bьd viļ kerən
Şələm pьmşalə,
Vər tьrə
Poveda sьən.
Bьd viļ pərətəm pu
Strojka tєmp sodtə,
Kapital ples kuza
Torskə.
Ker dodən traktorьs
Nebьt İm podtə,
Kьlat, kьz vən sta[nəj
Korskə!
Talun vər front vьlьn
Levtəməş vojjez.
Uzətə çag,
Kojə serən.
Vər keralişьslən
Jonəş kisojjez,
Şojə pu kaz
Leçьt çerьs.

1932 və.

KÛVVEZ VƏR GERŪJEZLƏ.

Komi mu vəjə suk vərən,
Pomtəm ləz kudria mu.
Vizəv şinvaən s̄ sərən
Kotərtə una səz ju.

Şəd vər şlenaən sulalə
Рыкшəma novəəz top.
Tom korəs çuzəm okalə,
S̄nəds̄ səstəm,
K̄z l̄sva top.

K̄şşə vər ojlanə pomtəg
Nə ətik millon gektar.
Komi jəz s̄ r̄kə pondə
Əkş̄n̄, loktə kər ar.

Oz sek uz vər çəsk̄t vət̄n,
Şivətçə zir̄t sek kad:

Vər zaptaninə jəz petə,
Cəvmə bulçiktan posad.

Ok-i, vərəj te, vər,
Ремьт вәриңәј,
Кәркә кьвлін-ја
Етәәм олан зьк?
Те визәт-зә, визәт,
Кьвзь, вәриңәј,
Кьз udarıkkez
Узьл коҗәп.

Sen ne kьk, de kuim —
Тьҗамәд коми jәz,
җо бригадәз,
Кьтәп ронтәм ьл.
Кьвзә, кьвзә ьдәп —
Oris çәләм vez...
Кьлә камдан сь
Vər рьекас ьл.

Gorətə Piҗa бригадир,
Сьлән-ed kлуçән पिзә вир:
— E-әј пәрәт,
Әддәнзьк vasәт!
Кин вәгьп?

Əsəm vərə kin?
En lasmaş!
Sodtə, jort, vəşin!
Kerav, kerav!
Pu şələm kokav!
Vьььnzьk temppez
Uзьn viz,
Bьd sətəm vokə
Med ez şiz.
Sodtə norma —
Planən og şormə!
Mi ьekamə vər,
Kьz turun:
Daskьk kivometraən lun.
Daskьk! Pervəj sort
Şetə vьd mort!

Ena-ja avu gerojjez?
Uz nьlən rьm, vojevəj!..
bmjalə vər lunnez, ojjez,
Drəzitä kəz vekovəj...

Kazətə, rizətə!.. No t-tel!..
Çer kamgə, çizgə pila.

Koşaşə vər pədəs, potə...
Uz tatən vil — vizyv va.

Кылат, кыз Пилаьс тыртə
Aslas brigadaən plan.
Вьлənэзьк кiez ризьртəм
Сь şəгə vətçə Ivan.

Кылат, кыз камгəнь çерrez,
Казгəнь ру вəрşəң ру.
Орсəнь сонди жүгəрrez,
Льм buskət кəттиşə ру.

Камгəнь çерrez,
Goralə vər.
Uzgəməп çəгьs
Kojə кыз ser.
Камгəнь çерrez:
Кам, кам!..
Бмјалə govкьs —
А-а-аммм...
Пилаьс çizгə,
Paşkalə sum.
Корьртə жүрсə
Pəriş pozum.

Rizətə pərə!
Kuz-kazzl...
Şo voşa pulən
Çegis kaz.
Uz kostyn kylə
Gaz, şblankv...
Plan tırtis strokəz
Tom kollektiv...
Te, strana, kylan?
Vər — em!
Brigada ızyn:
Sturm! Temp!

bmjalə, goralə vərb...
Tuj vylın traktor piñ şer,
Kokçita nildə sь şəryn
bzyt vunt sortovəj ker.

Keraşə komi jəz mьztəg,
Mobilizujtəma vьn.
Zьk munə, vər olə ıztəg.
Nьləmyн jəz oj i lun.

Stroitçan vər mijə şetam,
Spal da pes — tenьt strana.

Una das şo kubometra
Kьlətas tulьşşa va.

.....

Iңva ju vьgjaşə,
Çarkə sebras.
Beregiş petəma,
Vətəma ras.
Trinətə jь,
Buļətə gь...
Vər leziş kiьn
Ne çer-ri — vagoг.
Vər vuntən tьrəma
Vizьv ju dor.
Jamas çuť va —
Kiş ker şena.
Lukaşə ker kerkət:
Trinn, brann da tronni...
Kьşşə vər poşьs siz —
Oz tьdav pon.
Ju dorьn gor —
Kьlalə vər...

.....

Təvçikəп munə
Gьma juəг:

Va vьлн talun
Trevoga!
Tom vөлән ordсәм —
Рькшәма вәр...
Kovgә zator-рҫг
Va ләгән.
Шетә prikaz
Komsomoлskәj rajkom:
Иңдһн
Kuimdas mortәs.
Ньлән juraliш
Starcov Pakom.
Сь кһн
Bаgоrьs orsә,
— Jorttezәj, voјә!..
Razam zator!..
Lun i oj peššһн,
Мьztәg!..
Vir mijan piзә,
Вьшн оз ор.
Jorttezәj, кьlitә? —
Vizшә!
Çorьta suis
Sizi Pakom,

Kais zator vьlə.
Oзьп.
Şələm brigadalən
Vizьv da tom.
Sь рьєkiş
Vьп kojə sozəп.
Krukalə kerrez
Ըєсьт vagor,
Çuzəmməz
Sotçəпь rada.
Paşkalə ju kuza
Kamanda gor —
Va vьпkət
Pessə brigada.
Golgəпь kerrez,
Çizgə pila...
Vaьп udarņikkez
Kosvi.
Şələm sajkətə
Tulьşşə va,
Кьпмəпь təv jьлп
Trossez.
Pessə brigada...
Lun pessə, oj...

Къвтөнъ әтикән
Керрез.
Ва вьльп талун,
Ва вьльп вој.
Рькшәм кер шәјөнъ
Ғеррез.
Мовілізүјтис
Комсомол вьп.
Ғорьтәш пьлән
Кісојјез.
Кьк суткі изьп,
Ез куңшв шин...
Епа-ја ави
Геројјез?
Зуртәмән, зькән
Вәрзис затор.
Ва пашта
Ловја пос къвтә...
Меzmәм ва һилә
Кәс берегдор,
Ковгә вьгҗәшәмән
Вьвтыг.
Комі му морос
Везјәмәш јуез —

Кысшәнь
Озишкәд *) воңәһ...
Шускәһ пессез,
Дингәһ риез...
Ва пашта кывтәһ,
Омәһ.
Кыләтә вәрсә
Тулбсша ва
Уһа миллион
Кивометра.
Лоас и вәһәһ
И ресәһ страна,
Кыһ вагор
Ҙоза ветлә.
Ва туйбс паşkыт,
Визыв да волкыт,
Кәзәт виқлашә
Улькәһ.
Вәһ кыләтишләһ
Шыланкыһ зоҗә,
Береггеҙ тәһәһ
Зыкәһ.

*) Ҙереһә

Кылаң, странаәј,
Къз гьмалә гөvk—
Кожәнь жүгәрән
Әбез:
„Тытамә планнез,
Прогьвиш ен пов!
Mijan-ed
Вьпаәш кiez!
Лоәң те вәрән
I pesән страна!
Стrojкаың темпрез
Oz jamә.
Levasә kadә
Zavoddez una,
Kadә
Vitšo daskьkjamьs!
Giza me tijaңlä
Talun bur къv,
Çulәtitә ti
Бзыт vojjez.
Tijaңlä рьт жүәг,
Vil шыланкъv...
Tijaңlä
Zvoj вәр gerojjez!

VƏR ZAP TAN ÇASTUŞKAEZ.

Vər goralə, vər goralə,
Vəryn vət mənə uz.
Pilitçəm kələ, keraləm...
Jort, vurazək sossez ruz.
Gili-goli, kam da kam...
Jort vurazək sossez ruz.

Uz udarno mənə tatən,
Pərə sakardaən ker.
Çagəs levzə en lok matə,
Kıyn orsə leçt çer.
Gili-goli, kam da kam...
Kıyn orsə leçt çer.

No ɛe vəd mort kuzə vizn̄
Temp udarnəj, vənən ki.
Mukəd lut-ed ladtəg rızn̄,
Əmən zingn̄, kəz zı.

Gili-goli, kam da kam...
Әмәп зингънъ, къз зi.

Pu şələmъs çoza oğə,
Kiləp vьpъs oz-na jam.
Çerъs şojə pusə gorəp,
Govkъs kьlə kam da kam.
Gili-goli, kam da kam...
Govkъs kьlə kam da kam.

Von deļanka uzə talun,
Çer sь oz kьv, abu jəz.
Kin guļajtə? Kin sunalə?
Kin çulətə praznikkez?
Gili-goli, kam da kam...
Kin çulətə praznikkez?

Çizgь, çizgь pila vetъ,
Vьna kiəj temppez şet.
Bur brigada pizə setəp,
Nekər vəriş veş oz pet.
Gili-goli, kam da kam...
Nekər vəriş veş oz pet.

Kin kulakliş kьvzə kьvvez
Sьlə abu una don.

Kin vizətə pyr kəz jyvvez,
Seeəm mortʸs — zag Onton.
Giʻi-goli, kam da kam..-
Seeəm mortʸs — zag Onton

Tʸrtam mi zadaŋŋo tavo,
Bəz med ŋekinlən ez kol.
Uzʸs piʻə, vər gʸmalə —
Ker tarəvtʻə gol da gol.
Giʻi-goli, kam da kam...
Ker tarəvtʻə gol da gol.

Uzʸs piʻə əni vərɣn,
Una soŋŋa setʻin jəz.
Zʸkən, kazətəmən pərə —
Veʻkʸt pozum, ŋv i kəz.
Giʻi-goli, kam da kam...
Veʻkʸt pozum, ŋv i kəz.

Tavo tʸrtam, strana plannez,
Una ŋetam pes da vər.
Vər leziʻlən ʻeɣʸs kamgə,
Oz vʸr vʸʻinʸs ŋekər.
Giʻi-goli, kam da kam...
Oz vʸr vʸʻinʸs ŋekər.

Janvar, 1932

ŞO VBLƏZBK I VBLƏZBK...

Kəəm-ed lun, talun
Jukəvtçis petis,
Vais vunətlətəm
Zev ызт газ!
Talun kьmərrəzlə
Kias me şeti,
Nevna eg tal nijə —
Kuz kaz!..
Talun me levzlyi
Vozduxə, vblə...
Uzgəmən pyjьşşis
Aeroplan.
Ozlaң propellerьs
Bьekişə, şylə...
Təv mençim malalə
Pьm çuzəтван.

Kajam vbləzʲk,
Vbləzʲk,
Vbləzʲk!..
Pot-munə ʃeləmə,
Radʃa me rad!
• Kʲmərəs taekiʃam,
Pʲram pʲdəzʲk,
Oz əni mijanəs,
Oz sija vad.
ʃuzə kʲeətkə kʲz
Мен вл ʃuvstvo,
Koknit da jugʲt,
Kʲz tulʲʃʃa lun.
Enə minuttezə
Kazʲvʲlan kuvtəz,
Muiʃ mezdətʃʲləm
Nekər oz vun!
ʃʲlə propellerʲs
Uzətə, zurgə...
Poznalə vozduxsə,
Səstəmtə jur.
Drəzītə kok uvʲn,
Seʃə təv surgə...
Vʲʲn-taj əddən-zə,

Oj, kʰeəm vur!
Koknit oškəv sʲələn,
Ujə orjolən.
Mu vʲlə zar keran,
Şələm — jotkəp...
Voʎkʲtʃa-voʎkʲt tuj,
Kʰeəm-nə poləm?
Avu sʲvʲlʲez,
Kerəssez i gəp.
Ena minuttezə
Poləm ne poləm!
Mʲjkə-ed vənlʲtəm,
Məd ovlə sek!
Sodə sek vʲn tenat,
Azzaṅ viʎ oləm!..
Bzʲt vʲn mijanliş
Nekin oz çeg!
Çoçkom orjollez
Oz tədə mʲzəmsə,
Vizənlʲ leçʲta,
Zorəna şin.
Aş-nə şivətçə kin,
Mʲtçə çuzəmsə,
Kuzamə kişnʲ mi

Vragъslіŷ pіn!
Şaləm stalnəj pььn!...
Uzgə təv pələ!..
Lun talun vais
Vunətlytəm gaz!
Vundьstə sьnədsə
Leçьt propeller,
Tajam kьmərrezsə —
Kuz-z — kaz-z!..

Şeņavı, 1932

SOŞŞE KUZA.

Nьrjьssə ozlaqə, vuksə...
Bərn posad, ju i vər.
Busьs pesək sorən zugşə,
Levtişə vьdsa kьmər.

Gurətə, mьs uvtə nildə,
Mьztəg oşkalьslə kok.
Vьntьrьs şvitqalə, vildəm.
Boki kerəs, kerəsok...

Vo|kьt soşşə kuza pəltə
Udav çaqokən avto.
Stancija vazьn-ja peldis,
Ozьn Kudьmkar-qi, to!..

brkjalə, tenə malalə,
Çuzəm okələ nord-ost,

En i kazavľ çulalis
Kbз kbпәm damba i pös.

Bзътша-взът poveda,—
Jestis viľ tuj vizәt, to!
Sodә masinalән әдбс —
Soşse kuza pәltә avto.

Jul, 1932

ЉОН ЗАВОД.

Vizьv, sәstәm Iңva dorьn,
Kьti vetlis poda kok,
Tavo vьdmis, kьzi zorig,—
Љon zavod mьtҗalә vok.

Kәrt truvaьs pьkә dovo,
Vььn, vььn sьlәn rom.
Tәьs sьkәt mьjkә lovә...
Zavod җuzәm җoҗkom, tom.

Vil zavod, kьz vil mort җuzis,
Lovzә җәlan Iңva dor.
Tuj zavodlaң kьsҗә juza.
Љon ovozьs oz i or.

Komi iңәj, dona, musal!..
Radәn, koknita lovziҗ:

Azza, şinşit bi on kusət,
Əni ɲɫəm veş on kiş.

Lon zavod mezdətə tençit
Şəkət uziş vɫna ki.
Azza, azza kojə, sentə
Miça şinɫ jugət bi.

Rad me aşm, iŋka dona,
Vezşə mɫvkd kər, rɫekəs,
Kər çuzəmɫ sotçə donən
I şeralə əm peleş...

Jul, 1932

МЫ ЈЫЛИШ ШЫЛИСӘ PROVODDEZ.

Кыызә, кыз шыльн
Provoddez тәв ивтып
Шыльн, орсәп
Нузвѝла, гогәп...

Рыкшәп вѝл стобвез,
Торыта кок сувтәм
Голувәј цовоәз,
Вытте оз огә...

Тәлыс пурга сорәп
Provodәп вриңәтә,
Сондиләп југәрѝс
Nijә окалә.

Лытја лун, кәзыттез
Sijә оз риңәвтә —

Posadiş posadə
Provod nuzalə.

Peŋlezə ryrəny ɲevbʲtik sʲez,
Nija malaləny şələməs, veməs,
Suskəny kʲzi təvok-dyr id kʲez,
Vəvdişəny gorəna, kojəny jemən:

„Vizət, kʲz vʲdmə Komi mu,
Mi vezjam vərrez, paşkət ju.
Kolxoznəj ʲv i lağa krut.
Mijanliş pomsə te on kut.

Mijan-ryr munə vaşni sʲ,
Paşkalə təvkət vringan gʲ.
Jiʲşəmyŋ mijə vur rʲkət
Oʲirlə şetamə otsət.

Mi vezjam vərrez, paşkət ju,
Mi vʲdsən kʲjam Komi mu
Bəra poveda azzat vil
Eta ɲe modəm, eta vʲl.“

Şələməs əztə
Provodpezlən şyləm,
I əmiş petə

Къыс рынса-рын:
— Ави-ңи модәм!
Ави! Къла, къла!
Роведә гым!
Виļ роведә гым!

Бьд лун рјатналам
Виļ ошкәлән озлаң
Ми каям вьлә,
Җо вьләзък кок!
Радио гурор
Къв мьтәс медозза,
Ришкәтә гь
Җәләмәз јуз тјок...

Тi кьвзә, кьвз
Проводдезлиш җәләм...
Von вешкәт стоббез
Җәрсән вәрсән җар.
Байт кәт әни,
Роҗә. Руктә-кълә...
Кәртаҗис јона
Виļ посад да кар.

мај, 1932,

STROJKAEZ VЬLN.

Қылат, кыз strojkaыс минә,
Реһн кыз каттишә зык.
Қамгә сәр сь una, una...
Polлашә suk cement вьг.

Шьләнъ сәррез,
Golгәнъ керрез —
Pукшә rjad вьлә rjad,
Loktis stroitчан kad...

Ker tarəvtсә
Гьм да гьм!..
Sen izvjaska
Pьмша-рьм.
Molotok
Шожә kirpic,
Mərtсә сьә:

Giç da giç!
Çerğs eürə
Leçyt nır,
Gogyt vetlə
Sırr da sırr!..
Jırəz kerlən —
Nevyt ɲie.
Ker topətyz:
Zie da zie
Levə ker,
Şətə çer..
Rezşə çag —
Bokə zag!..
Torkşə gard, —
Kamğ, vart!
Sogmə vil kerku —
Zorizən potə,
Kəz zer vərən griv
Mu pьekiş petə.
Oz təd sotçişəm
Provlən brigada,
Suisə strokəz
Petnь podrjadən.
— Bunt teçnь strokəz!

Ръм şələmən ov!
Uzsə pondəttən
Gorətçis Jak Prov.
Kiez əsətəmən
Nəkin oz viz.
Şarətə seven,
Tangə kirpiç.
Prov кiьп molot
Şurьta kaļskə,
Das lunən tьrtis
Zadaңno maјskəј
Сьлən brigada
Gardəm kisoјjez,
Сьлən udarņikkez —
Uзьп geroјjez.
Ньлə me giza
Ръм кьvvez enə,
Nija-ed talun
Şələмьп, vemam...
Jugərən kişşə aş
Şьlankьv petə..
Prov saјьп ьзьт
Talun poveda.

.

Vol'k'ba, pašk'ba,
K'z p'zand'ra,
Piškətçə kərtt'ujlan
Vil tuj soşşe.
Tačkaiş burzişə
Kəz'bt mi pərə...
Strojka z'k, vil s'bez
K'ylan, jort, te?

Vizət-zə o'ir'bs
Tuj dor'bn pižə...
Etateəm izsə
Eg azz'v'lə vek.
Dam'ba k'pnəmb's von
Levə şəd vizən.
S'blən jərnəsb's —
Gała da pesək.

Vizz'bstə, jukəvtçə
P'em'bt vər potə,
S'ь p'eti p'rətçə
Vol'k'bt tujok.
Jon p'osən dorşəma
Viz'bv ju, ota —

Ñekьтçə oz zəmdь
Avtobus kok.

Vizət-zə setən to
Lunsə i ojsə
Nьləmnь pəssə
Udarnəj artil.
Uz nьlə „slava,
I çəšt, i gerojstvo“,
Eta ңe skazki,
Ñe on —
Eta вь!

Kьjsəmaş ьm изьп
Ətlaьп jəzьs:
Komi mort setən,
Totarin i roç
Kьssə von vil tujьs,
Kьssə şad gezən...
Taçkaez muən
Tarəvtçəнь loz.

Oçirьs morossə
Muliş pavьrtə,
Garjə kanavaez,

Kərtzyrbs trongə...
Sondiı̄s vlişan
Jugərnas tırtə.
Çuzəm uzalişlən
Zardə kəz bronza.

Çoza-qi, çoza-ed
Lıjas nəv jöşən —
Gurgan avtovus
Şvignitas jara.
Sırknitas sija
Dır vidçişan gəşən,
Büksəmən pıras
Viļ Kudımkarə.

Loktisə viļ lunnez
Vərrez kolasə,
Sıpyta vezə
Komi mu çuzəm.
Bygjaşə virnım,
Kəz tulıssa asıv!
Temp sodtını vermam mi,
Kızam!

EZVA KUZA.

Mi vərzim.
Pristaŋ kolis vərə.
Parakod pyr
Jukəvtis va.
I gьris gьa
Bereg dorə
Vaçkişis zьkəp,
Gudьra.
Parakod petis
Ezva sərə.
Drəz-pьr masina
Sədtis vьn.
Şvistok tutəstis
Gorəp-gorəp...
Strubaiş purkjə
Kajə eьn.

Pantaşənb
Bukşirrez pomtəg,
Kəskənb
Kardorlanə ker.
Komi jəz una
Zaptəm vərsə,
Bura ızaləm
Pila, çer.
Sen bereg doras
Volkət vizlas
Suvtətəm vьььп
Kuz zorod.
To eta
Kollektivlən ızььь.
Bьььь-ңи bekəm
Viz — gorpod.
Levьььstis təv
Sonьььt ru sorəp,
Malьььstis çuzəm
Ezva ju.
Sondi jugərbььь
Sotə mu,
Kupajtçə vaas
Zarņi zerəp.

Ləz-rəma Ezva
Vizyv, paşkıt,
Kylətə pomtəg
Plottez, ker.
Ştenaən muna
Suç, orlaştəg
Va dorəttis
Pədəstəm vər.
Von setən matyn
Bereg doras,
Kyt vizyla
Kotərtə va,
Zev ызт kerku
Şinmə pьrə:
Zavod viļ vьdmə —
Slovoda.
Promьslennost
Zoramə, sogmə,
Viļ zьkən tьrə
Komi mu.
Kylətə vəzsə,
Simsə, jogsə,
Pьdьn da səstəm
Ezva ju.

Mi kajam
Ezva kuza ojlan.
Pantaşə şikt.
Pasaddez şar.
Mi kajam
Komi jəz şələmə—
Мьтчиşə pristan
Ськтывкар.

Avgust, 1930 v.

OZLAN OŞKALƏ!

(Pedtexnikum pomalişsezlə).

Toməş da vьnaəş,
Şinnezьn — vi!
Talun — na!
Tijanlə
Duma i kil
Tijanlə rьm kьvvez
Talun koznala:
Pişkətəm tuj kuza
Ozlan oşkalə!
Talun pomalitə
Medvərja kurs,
Jurşinьt mьvkьd aş
Olan oz çirs.
Kuzə ti peşşьnь
Çorьta, jona,

Kolə kər piznə
Ed uzə kыз onən.
Jurə teorija
Piçkisə tьr...
No vььна, jorttez,
Ed vizə pyr.
Əni teorija
Bьdən aş kuzə
Jona kərtavnь
Praktika uzən.
Etija tijanlə
Medkolan mog...
Talun oşkəvtat ti
Skola porog!..
Toməş ti, vьнаəş,
Mьvkьda jur!
Talun-ed tijankət
Duma, kьvbur!

Jun, 1932.

ŃINKƏM JBLIŞ KƏV.

Ńinkəm, Ńinkəm!
Te lovzin naŃte talun!
Şyləta tenə
Vit suļa Ńinkəm!
РѢБѢПЪТ vil,
Ńевьѣika oşkalan,
Gərd vöŃyŃt zardə,
Şinə rьgə rəm!
Kытçə en mun —
Te şo-Ńi sedan ranьt.
Te komi mortlən
Medkolan kəmkət.
Ńinkəm, Ńinkəm!
Kыvur to tenьt pana.
Te unə jəz'ə
Şetan kыnəmpət.

Ed kin oz təd
I kin oz kaʒtʲv̄n tənə,
Oskəmən novjə
Miça zon i n̄v̄.
I on-na pet te
Komi mortʲs vemiʃ,
Te j̄liʃ em to
B̄ds̄a ʃblank̄v̄:
Ńinkəm, Ńinkənok!
Vi| da ʃera p̄eɲnok!
Voɲs̄ vasək,
Voɲs̄ gərd.
Dy on v̄y te,
Zik k̄z̄ kərt.
Ńinkəm, Ńinkənok,
Teɲ ɕ̄skə jəktə kok.
Tənə k̄jəm
Ki da kav.
Kokə vetlə
Tup da tap.
K̄k̄ k̄v̄ komi,
K̄k̄ k̄v̄ roɕ,
Mukəd ʃ̄lə
Etaz stoɕ:

„Vьsva, posva,
Ninkəmot nasva,
Na paterusku zasva,
Vapotusku kəmava“...

Ninkəm, ninkəm!
Zurkətьslan te kokьn!
Kın oz təd tenə,
Oz təd nın da van?
Von ded Nefed-taj
Abu munəm boki —
Bukvarə şujəm
Tençit çuzəmban:
Vər sərət kotərtə ju,
Setən vьdmə şo nınru.
Kuşam setiş una nın.
Ninlə kajas vərə kin?
Nin-kə mijan una em,
Seki loas viļ ninkəm.
Ninkəm kolə una goz,
Ninkəm komilən tьrdoz.
Kьeəm mog suvtətəm-ed
Bukvar giziş ded Nefed:
Traktorьs kolə,

No vəvsə en vunət.
Sapogış ed polə,
No ɥinkəm kɥjam una!

Səşsa kət pom.
Munnɥ ɥekɥtɥə ozlaɥ:
Mogɥs ɥinkəm jɥliş —
Talunɥa mog.
Kɥəəm-ed dumaɥz!
Jur vɥtɥe kozzə!
Şələməs katɥstə,
Vondɥstə sog...
Toko dumajtə ti
Pozə-ja talun
Pannɥ ɥinkəmovəj,
Zurtan strana,
Kər komi mu kuza
Traktər oşkalə,
Mişkalə, suɥalə
Una şurs ga,
Kər komi mu kuza
Strojka qaşkalə,
Çuzamɥs gortələn—
Vɥna kolxoz.

Toko dumajtə ti
Rozə-ja talun
Znamjoən levtʲnʲ
Vaz ɲinkəm goz?!
Talun ɲinkəm kinlən
Jurʲn kattişə —
Aslas sek sʲlən
Ninkəmzugiş vem!
Əni ɲinkəm pʲekʲn
Nekər guddişnʲ
Uzʲs gʲrişzʲk,
Gʲrişzʲk-ed em!
Tʲrmas! Vi| kad əni!
Kʲlan, ɲinkəməj,
Vek tenat ovşəm-ɲi,
Bokə te kez!
Vi| şʲlankʲvvez mi
Şʲlamə əni,
Gʲmalan proglassə
Nekin oz vez!

Avgust, 1932 v.

MEDDONA JORTLƏ, 8.....

Bicirrez kiştə
Tenat jugət şinət
I şələm sotə
Musa, zirət kv.
Te açət mepəm
Va kvz kolan, sənəd,
Te jugət sonđi,
Miça şina pvl
Matın vь vəlin —
Tenə sьvтыr kuti,
Pьm moros verdam
Zmiti krepьta...
I dьr vь dьr
Malali vьna kitə...
No avu te
I korşə pьm şinva.

Me eəka, eəka
Arşa remyt rətəp
Kaztəvla tenə,
Ojsəgəz og uz...
Bytte kəz vek-ŋi
Eg kəv rodnej sətə,
Ak, musa, musal...
Dona zarŋi tuš!

1930 vo.

KERƏS JBLBN.

To estən me
Sulala vizət, estən.
Lezçişə ulə
Vььп, krut kerəs.
A ғыjav təvьs
Şələm mençim əztə,
Zorətə jurьп
Vi| kьvьur pьekəs.

To eeeəm lunas,
Kər mədətçəm vizьs,
Kər vaçkə pьrə
Çəskьt zoriz duk —
Koknaman açьt!
Jurьп duma pizə!
I muza korşə,
Bokə qedosug!

Vizət von ulın
Va vevtişəm pesən:
Oz tıdav roms,
Sımda əksəm pes.
A ozlaq, sajas
Bız-vizə kəs rosən
Va doras koşməm
Da ƚokırtçəm kəz.

Natıe-ed kərke
Siz-zə me ƚokırtça,
Sajkalas şələm,
Koşmas vına ki...
No talun,
Talun me çatırtça,
I kəvbur meiş
Koşə kızı bil..

Aş taltça vokə,
Kər i ƚevna radma,
No vot og kez,
I ƚurə me og şur!
A talun,
Kılat,
Kılat kbeəm rad me,

Kər əzta jəzliş
Şələmmez í jur!

Aş səkət üzə,
Pəşəm, tədə, joşmə,
No vıppım tırmas,
Mijan romtəm vıpl..
Í mıvkəd nekər
Oz sajkav, oz koşmə,
Kız eta dovo —
Goluvəj əşpl!

6/VI-32

TƏDTƏM NƏVLƏ.

Me tenə talun
Pervuiş kazali
I jenəz şinat
Dyr vizəti, dyr..
Kbeəmkə tədtəm
Tujət kəz oşkala,
A şələm sotçə,
Kojə rym biçir!..
Məjšaḡ-nə siz?
Jualan podi, joriəj,
Viştala, kəvzə,
Musa, komi nəv:
Jurşibt kudələşə
Zarqi sərtən,
Çuzəmbt miça,
Şələm sotə kəv!...

Къеѣт-ед суда
Vəli sija гътъс,
Кѣг ме азъли
Тенѣ тѣдѣтѣм пи...
I рѣг думѣјтѣ:
Şetan-ja te сьтѣ,
Кѣг асѣм радѣн
Мьтѣа тенѣт ки?

maj 1932,

KOMI MU.

Kərkə menə mamə çuztəm
Komi muьп, posadyн.
Рьм şələmə sijən kьskə
Ovпь gaza vər səгьп.

Komi muьs menьm dona,
Bьdmi, ola setən dьr.
Vira рьm şələmnam jona
Me radejta sijə рь!

Muna kaja parma jьlə
Gorən pişna quzəta,
Bьd paşta aş govkьs kьlə —
Komi jəzsə sajməta.

Bьdtor dona menьm tatən:
Vizzez, vərrez azzə şin.
Jugьt sor kotərtə matьп,
Sen gumeңnik, to əvin.

Basək nьləj lezçə vala
Gərd zarona, viļ duvas.

Vizzez sajn von tɔdalə
bɔt tɔn pemt ras.

Sonɔt rɔtən kerəs dorɔn
Kisşə pişna, kɔzi va,
Miça pɔvvez ɔuzlɔv, gorən
Şɔvny pondisə vura.

Munda sogɔs setən kɔlə
Uməl oləm, şəkɔt lun...
Tɔrmas vɔrdny əni, nyləj,
Vił olan-dɔr ozlaɔ mun!

Şəkɔt lun çulalis vərə
Əni loktis mədik kad.
Pişna vilə şylə gorən
Me vɔdənnɔt ponda rad!

Qomi mu vɔlət vetləta,
Kɔz jenəzəttis kɔmər,
Olan asşinym şyləta
Menə tədə mu i vər!

Asɔv kadə, miça lunə
Me lolala səstəm ru.
Şylankɔv şələmşaq munə —
Tenɔt şyla Qomi mu!

1926 vo

PARMAËN.

Kudria, parmaej,
Laz şeləmsər!
Məj-nə siz rəjməmt,
Korət oz vər?
Ruzən kattişəmt,
Şuzəmt nər...
On-ja vidçiş-inə
Kəzət, lok ar?
Təv tençit kuləstas
Laz sarapan...
Oləmt kuləstas,
Gora vorgan.
Parmaej, parmaej!
Mijan nə siz —
Mijan-ed oləms —
Gə sariz!

Мѣкѣд оз ко|мѣвѣ,
Некѣг оз кув.
Вѣна да звој мијан
Ви| ѡланкѣв.
Сѣѣт-ед кад ѣни
Олатѣ ми,—
Вѣн кѣг оз радмѣвѣ,
Ѕѣлѣмѣт — ви!

Ѕѣтѣвр, 1932

Инв. № 3524

Редактор *Дерябин.* Техредактор *В. Гаврилов.*

ОГИЗ №104 Хн-61в. Тираж 3000. Зак. 1229. Уполн.

Главл. № Б-22352. Формат бум. 62×94 1/32 11/2 бум.

л. по 56832 зн. Сдано в набор 19/IX-32 г. Подп.

к печ. 15/XII 1932 г.

Цена 75 коп.

9278

Коми-П.
1-165

М. ЛИХАЧЕВ
БЕЗМЕЖНОЕ ПОЛЕ

СБОРНИК СТИХОВ

на коми-пермяцком яз.